

Styrdokument

Pedagogiska måltider

Våra styrdokument

[Normerande]

Policy - Vår hållning, övergripande
Riktlinjer - Rekommenderade sätt att agera
Regler - Absoluta gränser och ska-krav

[Aktiverande]

Strategi - Avgörande vägval och strategiområden från fullmäktigeberedningar
Program - Avgörande vägval och programområden från andra än fullmäktigeberedningar
Plan - Uppdrag, tidsram och ansvar

Bakgrund

När personal äter tillsammans med elever/brukare i syfte att hjälpa dem till goda måltidsvanor och har tillsynsskyldighet är det en pedagogisk måltid. Pedagogisk måltid är också fri från förmånsbeskattning om den uppfyller Skatteverkets krav, anges sist i dokumentet.

Ulricehamns kommuns riktlinjer för pedagogiska måltider i förskola och skola togs fram 2003. Motsvarande riktlinjer för verksamhetsområdena inom välfärd finns inte.

Idag finns inget enhetligt och likvärdigt system vad gäller pedagogiska måltider och en översyn har därmed gjorts som resulterat i dessa regler.

Syfte

Reglerna syftar till att tydliggöra vad pedagogiska måltider innebär och inom vilka verksamheter de ska finnas för att förtydliga och skapa en likvärdighet inom kommunen.

Vad är en pedagogisk måltid?

För att det ska vara en pedagogisk måltid ska den ske enligt det som anges av Skatteverket, se ”Undantag från beskattning av kostförmån” sist i detta dokument. Personalen ska sitta vid samma bord som elev/brukare, äta den mat som serveras och ha tillsynsansvar. Pedagogisk måltid ingår i personalens arbetstid vilket tydligt ska framgå i personalens arbetstidsschema eller beskrivning av arbetsuppgifter. Rast tas därmed ut separat. Varje rektor/enhetschef ska i förväg besluta och delge måltidsansvarig på respektive enhet en lista över vilka som har rätt till pedagogisk måltid.

Omfattning

Nedan anges vilken omfattning som gäller för respektive verksamhet.

Förskola och skola

Förskola, småbarnsavdelning	1 vuxen per 3 barn
Förskola, syskonavdelning	1 vuxen per 5 barn
Förskoleklass	1 vuxen per 15 elever
Skola år 1-6	1 vuxen per klass
Skola år 7 -9	1 vuxen per klass
Gymnasiet	Rektor avgör utifrån behov
Grundsärskola	Rektor avgör utifrån behov
Fritidsgrupp (vid lov)	1 vuxen per 20 elever
Elevassistenter	Rektor avgör utifrån behov

Äldreomsorg

Utgångspunkt för pedagogisk måltid ska vara att en person med demenssjukdom behöver tillsyn samt ha en förebild som stärker personens förmåga att klara av matsituationen. Riktlinje för bemanning bör vara en personal per bord.

Individ- och familjeomsorg/funktionsnedsättning

Skillnad görs på matlagningsituation och pedagogisk måltid. Matlagningsituation är inte pedagogisk måltid.

Pedagogisk måltid inom IFO och Funktionsnedsättnings verksamhetsområde ska bidra till att stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv och förmåga att praktiskt hantera sin vardag.

Behov av pedagogisk måltid kan variera beroende av vilka vårdtagare som vid enskilt tillfälle finns inom enhetens verksamhet och enhetschef beslutar därmed om dimensionering av personal.

Undantag från beskattning av kostförmån enligt Skatteverket (Rättslig vägledning 2015)

Fri kost för lärare och annan skolpersonal

Förmån av fri eller subventionerad måltid för lärare eller annan personal vid grundskola, förskola, daghem och fritidshem är av hävd skattefri. Detta förutsätter att personalen har tillsynsskyldighet vid måltiden eller motsvarande ansvar för barn under skolmåltider och andra s.k. pedagogiska måltider.

Fri kost för vårdpersonal

För viss vårdpersonal med tillsynsskyldighet är måltider som intas tillsammans med dem som vårdas skattefria. Detta gäller när tjänstgöringsmomentet och övriga omständigheter kring måltiden är sådana att måltiden kan antas väsentligen förlora sitt värde som vila och rekreation för den anställde. Det gäller följande grupper:

Viss vårdpersonal inom äldre- och omsorgsvården

Fria måltider för vårdpersonal som vid måltiden har tillsynsskyldighet eller motsvarande ansvar för senildementa inom äldreomsorgen är skattefria (prop. 1987/88:52 s. 62).

Detta undantag bör även omfatta vårdpersonal inom omsorgsvården som arbetar med personer med psykiska funktionshinder, när de intar sina måltider tillsammans med och vid samma bord som patienterna.

En förutsättning för skattefriheten bör även vara att personalen enligt anställningsavtal eller dylikt har skyldighet att delta i måltiden.

Personliga assistenter som arbetar med personer som har psykiska funktionshinder

Det finns personliga assistenter som arbetar med personer som erhåller assistansersättning på grund av psykiskt funktionshinder. Skatteverket anser att kostförmån som sådana personliga assistenter får är skattefri. Detta gäller under förutsättning att den personlige assistenten enligt anställningsavtal eller dylikt har en skyldighet att delta i måltiden med den funktionshindrande.

Vårdpersonal som arbetar i HVB-hem eller liknande

Kostförmån till vårdpersonal som har tillsynsskyldighet vid måltider med ungdomar som vistas i ett HVB-hem eller annan institution för vård av svåra psykiska problem har ansetts skattefri. Det kan röra olika problem såsom t.ex. ätstörningar, tvångsmässiga problem och depressioner, där det både krävs mycket stor tillsyn vid måltiderna och dessa innefattar pedagogiska moment. För skattefrihet ska personalen ha skyldighet att delta i måltiderna och det ska även framstå som nödvändigt för verksamheten att de deltar (RÅ 2009 ref. 16).